

กลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการพัฒนาเพื่อความอยู่รอดและเติบโตของวิสาหกิจ
ขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในกรุงเทพมหานคร

Strategies that affect development for the survival and growth of
enterprises small and medium enterprises (SMEs) in Bangkok

พงษ์พิพัฒน์ มัลลิกะมาลย์, ชูชิต ชายทวีป,
ธนพันธุ์ พูลชอบ, ชัยรัตน์ จันทนดิษฐ และณัฐพล พรมวิชา
Pongpipat Mallikamal, Chuchit Chaithawee,
Thanapan Phoonchob, Chairat Chanthanadit and Nattapol Promwicha
คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
Faculty of Political Science, Bangkokthonburi University
E-mail : Pongpipat.mal@bkkthon.ac.th

วันที่รับบทความ : 19 เมษายน 2567, วันที่แก้ไขบทความ ครั้งที่ 1 : 8 พฤษภาคม 2567

วันที่ตอบรับการตีพิมพ์ : 9 พฤษภาคม 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในกรุงเทพมหานคร 2) ศึกษาระดับปัจจัยและตัวชี้วัดความอยู่รอดและเติบโตของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในกรุงเทพมหานคร 3) เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเพื่อความอยู่รอดและเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน โดยการสุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช้ความน่าจะเป็น เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย มีอายุ 31 – 40 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี เป็นธุรกิจนำดื่ม อาหาร และเครื่องปรุง เป็นกิจการห้างหุ้นส่วนสามัญ มีระยะเวลาประกอบธุรกิจ 5 – 10 ปี มีทุนจดทะเบียน 5,000,001 – 10,000,000 บาท มีจำนวนพนักงาน 21 – 40 คน 2) ระดับความคิดเห็นของปัจจัยคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้ประกอบการ ปัจจัยแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจ และตัวชี้วัดความอยู่รอดและเติบโตของธุรกิจ (SMEs) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้ประกอบการ ด้านความมั่นใจ ด้านความสำเร็จ ด้านความใส่ใจในการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการยอมรับความเสี่ยง ด้านความคิดริเริ่ม และปัจจัยแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจ ด้านการเมือง ด้านสังคม ด้านเทคโนโลยี ด้านเศรษฐกิจ มีอิทธิพลเชิงบวกต่อการพัฒนาเพื่อความอยู่รอดและเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ : กลยุทธ์, การเจริญเติบโต, ความอยู่รอด, วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

Abstract

The purpose of this research is 1) To study the personal factors of entrepreneurs of small and medium-sized enterprises (SMEs) in Bangkok 2) To study the level of factors and indicators for the survival and growth of small and medium-sized enterprises (SMEs). in Bangkok 3) To analyze the influence of factors affecting the development for the survival and growth of small and medium-sized enterprises (SMEs) in Bangkok. Sample group used in research is a sample of 400 small and medium-sized enterprises (SMEs) in Bangkok using non-probability sampling. Data were collected using questionnaires. Statistics used to analyze data include percentage, mean, and standard deviation and multiple regression analysis

The results of the research found that 1) the sample was male, aged 31 - 40 years, had a bachelor's degree. It is a business of drinking water, food and condiments. It is a general partnership business. Has a business period of 5 - 10 years, has registered capital of 5,000,001 - 10,000,000 Baht, has 21 - 40 employees. 2) Opinion level of entrepreneurial leadership characteristic factors External business environment factors and the overall indicators of survival and growth of businesses (SMEs) are at a high level. 3) Factors of leadership characteristics of entrepreneurs Confidence Aspects of success The desire to learn Management Risk acceptance Initiative aspect And external business environmental factors, political, social, technological, and economic have a positive influence on the development for survival and growth of small and medium-sized enterprises (SMEs) with statistical significance at the 0.01 level.

Keywords: Strategy, Growth, Survival, Small and Medium Enterprises

บทนำ

การพัฒนาเศรษฐกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมหรือที่เรียกกันว่า SMEs ไม่ได้ เป็นเพียงกิจการที่สนับสนุนการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจในระดับประเทศเท่านั้น แต่ยังมีบทบาทสำคัญมากขึ้น ในระดับธุรกิจภาคประชาชนที่นำไปสู่การกระจายรายได้ที่ดีขึ้นต่อระบบเศรษฐกิจและสนับสนุนให้เศรษฐกิจเติบโตได้อย่างยั่งยืนตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 12 ปีพ.ศ. 2560-2564 ตามยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน (ธนพล ก่อฐานะ, 2561) ถือเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจอย่างแท้จริง สร้างรายได้ให้ประชาชนมากกว่า 9.70 ล้านคน หรือประมาณร้อยละ 80 โดยเฉพาะในช่วงภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกลับมีความคล่องตัวสูงในการปรับตัวได้ดีกว่าธุรกิจขนาดใหญ่ และกลายเป็นองค์กรที่มีบทบาทในการช่วยลดความเสี่ยงให้แก่เศรษฐกิจด้วยการเชื่อมโยงการผลิตกับผู้ผลิตรายใหญ่ในลักษณะของการรับช่วงผลิต และที่สำคัญธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมคือจุดกำเนิดของการเริ่มดำเนินการของผู้ประกอบการรายใหม่ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, 2560)

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (COVID 19) ในช่วงปลายปี 2562 ซึ่งทำให้อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ ได้รับผลกระทบในเชิงลบเพิ่มขึ้นไปอีกอย่างต่อเนื่อง (International Monetary Fund (IMF), 2020) จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นดังกล่าว นโยบายและมาตรการของภาครัฐในประเทศไทยในการดำเนินการป้องกันการแพร่ระบาด ได้ส่งผลกระทบต่อธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ซึ่งเป็นกลุ่มธุรกิจที่กระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ ทำให้ธุรกิจจำนวนมากในประเทศไทยได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจ ไม่สามารถรักษายอดขายและกำไรได้ ขาดสภาพคล่องทางธุรกิจ มีเงินทุนหมุนเวียนลดลง มีการจ้างงานและการกระจายรายได้ลดต่ำลง ได้รับผลกระทบที่รุนแรง (ศักดิ์ดา ศิริภักดิ์โสภณ, 2563) ทำให้เศรษฐกิจถดถอยชะงักงัน ผู้ประกอบการ (SMEs) จึงต้องมีวิธีการปรับตัว เพื่อรักษากิจการให้อยู่รอด มีการปรับเปลี่ยนไปทำธุรกิจประเภทอื่นๆ แทน ซึ่งอัตราการเลิกกิจการมีมากเท่าๆ กับอัตราการเกิดของกิจการใหม่ๆ ดังนั้นแล้วความอยู่รอดและการเติบโต ซึ่งหมายถึง สถานการณ์ที่เมื่อธุรกิจเกิดขึ้นแล้วยังสามารถที่จะดำรงกิจการให้อยู่รอดได้ และยังมีการพัฒนาให้มีความเติบโตต่อไปในระยะยาวได้ เป็นการท้าทายสำหรับการบริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ของผู้ประกอบการ ในความอยู่รอดและเติบโตของธุรกิจมีความสัมพันธ์โดยตรงกับกลยุทธ์การพัฒนา เนื่องจากความสำเร็จของการพัฒนาธุรกิจนั้น ขึ้นพื้นฐานจะต้องมาจากกลยุทธ์ของผู้ประกอบการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในแต่ละระดับ ตั้งแต่การอยู่รอดในระยะสั้น และพัฒนาไปสู่การเติบโตอย่างยั่งยืนในระยะยาว

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาอะไรคือปัจจัยทางกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการพัฒนาเพื่อความอยู่รอดและเติบโตของ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นศูนย์รวมทางด้านเศรษฐกิจของประเทศไทย เพื่อเป็นแนวทางในการนำปัจจัยที่จะศึกษามาใช้ในการจัดการธุรกิจ ในสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยมีประเด็นในการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาเพื่อความอยู่รอดและเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) รวมไปถึง การศึกษาตัวชี้วัดที่ทำให้ธุรกิจอยู่รอดและเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยใช้เป็นแนวทางในการดำเนินธุรกิจ เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพให้สามารถแข่งขันได้ในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยและตัวชี้วัดความอยู่รอดและเติบโตของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเพื่อความอยู่รอดและเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในกรุงเทพมหานคร

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและนโยบายในการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีการเติบโตสูง (High Growth SMEs)

ในการกำหนดนโยบายในการส่งเสริมกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อให้มีการเติบโตสูง นั้น จำเป็นต้องพิจารณาความเหมาะสมของสภาพแวดล้อม ทั้ง 3 ระดับ คือ ในระดับมหภาค ระดับเครือข่าย และระดับจุลภาคไปพร้อมกัน รวมถึงพิจารณาแนวทางการส่งเสริมการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของแต่ละประเทศที่มีความแตกต่างกันด้วย โดยขอบเขตนโยบายที่เหมาะสมสำหรับการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีการเติบโตสูง (High Growth SMEs) ทั้ง 3 ระดับ นั้น มีความจำเป็นที่จะต้องมีความครอบคลุมและต่อเนื่องด้วยเช่นกัน (OECD, 2009, สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2557ก) อย่างไรก็ตาม ในการกำหนดนโยบายเพื่อกระตุ้นให้วิสาหกิจมีการเติบโตอย่างรวดเร็วนี้อาจจะทำให้เกิดความเสี่ยงของความสูญเปล่าด้วยเช่นกัน เนื่องจากนโยบายในการส่งเสริมการเติบโตสูงให้กับวิสาหกิจอาจจะไม่ใช่สิ่งที่ดีที่สุดสำหรับวิสาหกิจบางแห่ง ดังนั้น ผู้กำหนดนโยบายควรมีความระมัดระวังเนื่องจากนโยบายในลักษณะนี้อาจก่อให้เกิดแรงกดดันต่อวิสาหกิจบางแห่งถึงความล้มเหลวในการดำเนินการตามนโยบายนี้ได้ (Research Evaluation and Analysis Branch, 2013) ดังนั้น ผู้กำหนดนโยบายควรคำนึงถึงเรื่องการใช้ทรัพยากรที่หายากให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และควรพิจารณาในประเด็นเรื่อง การกำหนดการส่งเสริมสนับสนุนตั้งแต่พื้นฐานเพื่อให้วิสาหกิจสามารถเติบโตได้ด้วยตนเองเป็นหลัก (Lilischkis, S., 2013)

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีการเติบโตสูง

(Frese, 2000) ได้อธิบายถึงคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ตีประกอบด้วย 6 ลักษณะคือ

1. ความเป็นตัวของตัวเอง (Autonomy Orientation) คือ ความสามารถและความตั้งใจที่จะนำตนเองไปสู่โอกาสบุคคลที่มีลักษณะที่เป็นตัวของตัวเองจะเป็นคนที่มีความสามารถทำงานได้ด้วยตนเองและสามารถตัดสินใจได้ในภาวะที่บีบบังคับหรือมีความจำกัด
2. ความมีนวัตกรรม (Innovativeness Orientation) คือ การมีความคิดริเริ่มเกี่ยวกับสินค้าใหม่ๆ การบริการและเทคโนโลยีใหม่ๆ
3. ความกล้าเสี่ยง (Risk taking Orientation) สามารถแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ การกล้าเสี่ยงต่อสิ่งที่ไม่รู้ การกล้าใช้ทรัพยากรจำนวนมากสำหรับการก่อตั้งธุรกิจ และการกล้ากู้ยืมเงินจำนวนมากซึ่งความกล้าเสี่ยงดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับลักษณะการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอน
4. ความก้าวร้าวในการแข่งขัน (Competitive Aggressiveness Orientation) เป็นคุณลักษณะที่ทำให้คู่แข่งยากที่จะเข้ามาในตลาดเดียวกันผู้ประกอบการที่มีลักษณะก้าวร้าวจะมีความมุ่งมั่นสูงในการพยายามก้าวล้ำหน้า ทำให้คู่แข่งหมดประสิทธิภาพและทำการต่างๆเหนือกว่าคู่แข่งในตลาด
5. ความสม่ำเสมอและใส่ใจในการเรียนรู้ (Stability and Learning Orientation) ลักษณะที่มีความมั่นคงไม่หวั่นไหวกับสถานการณ์หรือความผิดพลาดที่เกิดขึ้นและนำข้อบกพร่องดังกล่าวมาเป็นประสบการณ์ที่ดีในการเรียนรู้
6. ความใส่ใจในความสำเร็จ (Achievement Orientation) ลักษณะที่ผู้ประกอบการค้นหาหนทางหรือเน้นหนทางที่นำไปสู่ความสำเร็จเป็นผู้ที่ชอบงานที่มีความท้าทายและมีแรงจูงใจที่จะทำงานนั้นๆให้ดีกว่าเดิมและประสบความสำเร็จ

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
(Team FME, 2013) อธิบายแนวคิด PESTLE Analysis ในการวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมภายนอกองค์กร ประกอบด้วย การวิเคราะห์ผลกระทบจากการเมือง เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี กฎหมาย และสิ่งแวดล้อม ซึ่งล้วนส่งผลกระทบต่อการทำงานและผลประกอบการของภาคธุรกิจ รวมทั้งธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

PEST Analysis จึงเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ และใช้กันอย่างแพร่หลาย ในการทำความเข้าใจกับความเสี่ยงเชิงกลยุทธ์ที่จะระบุนการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบของสภาพแวดล้อมภายนอก ที่มีความสัมพันธ์กับตำแหน่งการแข่งขันของบริษัท สภาพแวดล้อมภายนอกนั้นจะประกอบไปด้วยตัวแปรที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของบริษัท แต่บริษัทเป็นส่วนหนึ่งของระบบเศรษฐกิจขนาดใหญ่ จึงจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์เพื่อปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ขององค์กร เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ ปัจจัยภายนอกที่หลากหลายนี้ มีความเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบสำคัญต่อการวางตำแหน่งทางการแข่งขันของบริษัท นักยุทธศาสตร์จึงพยายามที่จะทำความเข้าใจปัจจัยภายนอก และประเมินว่ารูปแบบธุรกิจจะต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมอย่างไร ซึ่งการปรับกลยุทธ์ก่อนจะทำให้ผลกระทบจากปัจจัยภายนอกเหล่านี้ลดลงและมีโอกาสใช้ประโยชน์จากสถานการณ์แข่งขันใหม่ที่อาจเกิดขึ้นในกระบวนการนั้น

วิธีการดำเนินวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบการธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 570,334 แห่ง (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2563) โดยใช้สูตรที่คำนวณขนาดกลุ่มของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าสัดส่วนเกิดขึ้นได้ในระดับ 5% ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้เท่ากับ 400 ราย การสุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือการเลือกตัวอย่างที่ไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-Probability Sampling)

เครื่องมือใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือโดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list)
2. ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้ประกอบการและปัจจัยแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเพื่อความอยู่รอดและเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามวิธีคิดของลิเคิร์ต (Likert's Scale)
3. ข้อมูลเกี่ยวกับตัวชี้วัดความอยู่รอดและเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามวิธีคิดของลิเคิร์ต (Likert's Scale)

การตรวจสอบเครื่องมือและผล

1. ผู้วิจัยได้ทดสอบความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือ ก่อนนำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บข้อมูล โดยได้นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคำถาม เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา

2. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษา จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability) และใช้การคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha) โดยปัจจัยคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้ประกอบการและปัจจัยแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจ มีค่าเท่ากับ 0.975 และตัวชี้วัดความอยู่รอดและเติบโตของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตกรุงเทพมหานครมีค่าเท่ากับ 0.956

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้และเก็บแบบสอบถามกลับมาทันทีเมื่อกลุ่มตัวอย่างทำเสร็จ เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลครบตามจำนวนขนาดตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการทำการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

การวิเคราะห์ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. สถิติพรรณนา (Descriptive statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ลักษณะกลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัย โดยใช้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้ทดสอบถึงความแตกต่างที่ตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีต่อตัวแปรตาม คือ การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage) พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 273 คน คิดเป็นร้อยละ 68.25 มีอายุ 31 – 40 ปี จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 42.00 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 51.75 ประเภทของธุรกิจคือ น้ำดื่ม อาหาร และเครื่องปรุง จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 22.75 มีรูปแบบของกิจการห้างหุ้นส่วนสามัญ จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 31.75 มีระยะเวลาประกอบธุรกิจ 5 – 10 ปี จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 39.25 มีทุนจดทะเบียน 5,000,001 – 10,000,000 บาท จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 55.75 มีจำนวนพนักงาน 21 – 40 คน จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 41.00

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความสำคัญของกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการพัฒนาเพื่อความอยู่รอดและเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ ปัจจัยคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้ประกอบการ ปัจจัยแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจ และตัวชี้วัดความอยู่รอดและเติบโตของธุรกิจ (SMEs) ในกรุงเทพมหานคร

ปัจจัยคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้ประกอบการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านความมั่นใจ	4.05	.592	มาก
ด้านความสำเร็จ	3.97	.828	มาก
ด้านความใส่ใจในการเรียนรู้	3.94	.913	มาก
ด้านการบริหารจัดการ	4.05	.867	มาก
ด้านการยอมรับความเสี่ยง	4.04	.826	มาก
ด้านความคิดริเริ่ม	4.50	.658	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.09	.780	มาก
ปัจจัยแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจ			
ด้านการเมือง	3.43	.269	ปานกลาง
ด้านสังคม	3.82	.535	มาก
ด้านเศรษฐกิจ	3.52	.282	มาก
ด้านกฎหมาย	3.51	.688	มาก
ด้านเทคโนโลยี	3.79	.541	มาก
ด้านสิ่งแวดล้อม	2.94	.469	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.50	.448	มาก
ตัวชี้วัดความอยู่รอดและเติบโตของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)			
ด้านจำนวนลูกค้า	4.12	.956	มาก
ด้านการสร้างมูลค่ากิจการ	3.92	.942	มาก
ด้านผลกำไร	4.19	.958	มาก
ด้านความพึงพอใจของลูกค้า	4.10	1.029	มาก
ด้านความผูกพันพนักงานกับองค์กร	3.75	1.028	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.02	.982	มาก

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้ประกอบการ ปัจจัยแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจ และตัวชี้วัดความอยู่รอดและเติบโตของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในกรุงเทพมหานคร

2.1 ปัจจัยคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้ประกอบการส่งผลต่อการพัฒนาเพื่อความอยู่รอดและเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า ด้านความคิดริเริ่ม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมา ด้านการบริหารจัดการ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) ด้านความมั่นใจ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) ด้านการยอมรับความเสี่ยง มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) ด้านความสำเร็จ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) และด้านความใส่ใจในการเรียนรู้ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.94$)

2.2 ปัจจัยแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจส่งผลต่อการพัฒนาเพื่อความอยู่รอดและเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดย

เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า ด้านสังคม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) รองลงมา ด้านเทคโนโลยี มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) ด้านเศรษฐกิจ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) ด้านกฎหมาย มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) ด้านการเมือง มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$) และด้านสิ่งแวดล้อม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.94$)

2.3 ตัวชี้วัดความอยู่รอดและเติบโตของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า ด้านผลกำไร มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) รองลงมา ด้านจำนวนลูกค้า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) ความพึงพอใจของลูกค้า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) การสร้างมูลค่ากิจการ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) และความผูกพันพนักงานกับองค์กร มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$)

3. การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณเพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาเพื่อความอยู่รอดและเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณปัจจัยคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อการพัฒนาเพื่อความอยู่รอดและเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรพยากรณ์	ความอยู่รอดและเติบโตของธุรกิจวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในกรุงเทพมหานคร						
	B	S.E.	β	t	Sig	Tolerance	VIF
ค่าคงที่ (Constant)	1.463	.394	-	3.714	.000	-	-
ปัจจัยคุณลักษณะภาวะผู้นำของ ผู้ประกอบการ							
ด้านความมั่นใจ	.602	.177	.444	3.397	.001**	.111	8.994
ด้านความสำเร็จ	-.028	.215	-.029	-.129	.002**	.039	5.899
ด้านความใส่ใจในการเรียนรู้	.113	.209	.129	.543	.004**	.034	2.800
ด้านการบริหารจัดการ	.309	.239	.333	1.290	.000**	.028	3.170
ด้านการยอมรับความเสี่ยง	-.432	.229	-.445	-1.889	.002**	.034	2.236
ด้านความคิดริเริ่ม	.066	.155	.054	.422	.000**	.117	8.545

R = 0.505, R² = 0.255 R² Adjusted=0.243, SEEst= ±0.49875, F=22.397, Durbin-Watson = 2.385

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณปัจจัยคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อการพัฒนาเพื่อความอยู่รอดและเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในกรุงเทพมหานคร โดยที่ด้านความมั่นใจ ด้านความสำเร็จ ด้านความใส่ใจในการเรียนรู้ ด้านการบริการจัดการ ด้านการยอมรับความเสี่ยง ด้านความคิดริเริ่ม มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเป็น 0.505 ($R = 0.505$) และสามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) คิดเป็นร้อยละ 25.5 (Adjusted. $R^2 = 0.255$) มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ ± 0.25 ($SE_{Est} = 0.49875$) เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ พบว่า ด้านความคิดริเริ่ม ด้านการบริหารจัดการ ด้านความมั่นใจ ด้านความสำเร็จ ด้านการยอมรับความเสี่ยง ด้านความใส่ใจในการเรียนรู้ สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ได้ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (B, β) ด้านความคิดริเริ่ม (0.066, 0.054) ด้านการบริหารจัดการ (0.309, 0.333) ด้านความมั่นใจ (0.602, 444) ด้านความสำเร็จ (-0.028, -0.029) ด้านการยอมรับความเสี่ยง (-0.432, -0.445) ด้านความใส่ใจในการเรียนรู้ (0.113, 0.129) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณปัจจัยแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจที่ส่งผลต่อการพัฒนาเพื่อความอยู่รอดและเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรพยากรณ์	ความอยู่รอดและเติบโตของธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในกรุงเทพมหานคร						
	B	S.E.	β	t	Sig	Tolerance	VIF
ค่าคงที่ (Constant)	5.607	.757	-	7.412	.000	-	-
ปัจจัยแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจ							
ด้านการเมือง	-.830	.160	-.279	-1.78	.000**	.645	1.551
ด้านสังคม	.425	.085	.301	5.315	.000**	.582	1.719
ด้านเศรษฐกิจ	-.587	.203	-.206	-2.899	.004**	.369	2.708
ด้านกฎหมาย	-.058	.100	-.050	-.583	.560	.253	3.959
ด้านเทคโนโลยี	.524	.127	.306	4.116	.000**	.338	2.960
ด้านสิ่งแวดล้อม	.426	.093	.315	3.256	.248	.264	2.453

$R = 0.514, R^2 = 0.264, R^2 \text{ Adjusted} = 0.255, SE_{Est} = \pm 0.34269, F = 28.306, \text{Durbin-Watson} = 1.701$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณปัจจัยแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจที่ส่งผลต่อการพัฒนาเพื่อความอยู่รอดและเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในกรุงเทพมหานคร เมื่อพิจารณาค่า VIF อยู่ระหว่าง 1.551 – 3.959 ซึ่งค่า VIF < 10 ส่วนค่า Tolerance พบว่า เท่ากับ 0.253 - 0.645 ซึ่งอยู่ระหว่าง 0.10-1.00 Durbin-Watson เท่ากับ 1.701 ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 1.5 – 2.5 หรือมีค่าใกล้ 2 แสดงว่าค่าความคลาดเคลื่อนของตัวแปรอิสระ ไม่ก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity ผลการวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการพัฒนาเพื่อความอยู่รอดและเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและ

ขนาดย่อม (SMEs) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.514 ($R = 0.514$) และสามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) คิดเป็นร้อยละ 26.4 (Adjusted. $R^2 = 0.264$) มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ ± 0.25 (SEest = 0.34269) เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ พบว่า ด้านการเมือง ด้านสังคม ด้านเทคโนโลยี ด้านเศรษฐกิจ สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ได้ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (B, β) ด้านการเมือง (-0.830, -0.279) ด้านสังคม (0.425, 0.301) ด้านเทคโนโลยี (0.524, 0.306) ด้านเศรษฐกิจ (-0.587, -0.206) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง กลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการพัฒนาเพื่อความอยู่รอดและเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในกรุงเทพมหานคร โดยมีผลการทดสอบค่าสถิติของค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้ประกอบการด้านความมั่นใจ ด้านความสำเร็จ ด้านความใส่ใจในการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการยอมรับความเสี่ยง ด้านความคิดริเริ่ม และปัจจัยแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจด้านการเมือง ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านกฎหมาย ด้านเทคโนโลยี ด้านสิ่งแวดล้อม โดยมีประเด็นการอภิปรายผลดังนี้

1. ปัจจัยคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อการพัฒนาเพื่อความอยู่รอดและเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในกรุงเทพมหานคร จากการศึกษานี้ได้ผลสรุปว่า มีตัวแปร ได้แก่ ด้านความมั่นใจ ด้านความสำเร็จ ด้านความใส่ใจในการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการยอมรับความเสี่ยง ด้านความคิดริเริ่ม มีอิทธิพลเชิงบวกต่อการพัฒนาเพื่อความอยู่รอดและเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อความอยู่รอดและเติบโตของธุรกิจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคุณลักษณะความเป็นภาวะผู้นำของผู้ประกอบการธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในกรุงเทพมหานคร กล้าที่จะปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำธุรกิจใหม่ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคตามสมัย มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ให้เกิดความทันสมัยในการให้บริการ มีการศึกษาหาความรู้อยู่ตลอดเวลาเพื่อนำเทคนิคต่างๆมาปรับใช้ในธุรกิจ และพร้อมที่จะยอมรับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นได้กับธุรกิจเมื่อมีสภาวะแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับ (คณิตศร อุณแสงจันทร์, 2564) ทำการวิจัยแล้วพบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการ และกลยุทธ์ธุรกิจของผู้ประกอบการส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และคุณลักษณะของผู้ประกอบการ คือ ด้านความต้องการความสำเร็จ ด้านการบริหารจัดการและด้านการสร้างนวัตกรรมส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม สำหรับกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจ คือ กลยุทธ์สร้างความแตกต่าง กลยุทธ์ต้นทุนต่ำ และกลยุทธ์สร้างความสัมพันธ์กับลูกค้าส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 โดยผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นแนวทางสำหรับธุรกิจในการกำหนดแนวทางการพัฒนาปรับปรุงคุณลักษณะของผู้ประกอบการและกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจนำไปสู่ความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจต่อไป

2. ปัจจัยแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจที่ส่งผลต่อการพัฒนาเพื่อความอยู่รอดและเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในกรุงเทพมหานคร จากการศึกษาได้ผลสรุปว่า มีตัวแปร ได้แก่ ด้านการเมือง ด้านสังคม ด้านเทคโนโลยี ด้านเศรษฐกิจ มีอิทธิพลเชิงบวกต่อการพัฒนาเพื่อความอยู่รอดและเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะผลกระทบของสภาพแวดล้อมภายนอก ที่มีความสัมพันธ์กับตำแหน่งการแข่งขันของธุรกิจ สภาพแวดล้อมภายนอกนั้นจะประกอบไปด้วยตัวแปรที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของธุรกิจ จำเป็นต้องมีการวิเคราะห์เพื่อปรับเปลี่ยน กลยุทธ์ขององค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ ซึ่งสอดคล้องกับ (เซาวลิต ประสิทธิ์, 2561) ทำการศึกษาพบว่า วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีลักษณะกิจการ จำนวนพนักงาน แตกต่างกัน มีผลต่อความสำเร็จของกิจการที่แตกต่างกัน และ ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ พบว่า ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ในระดับปานกลาง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบความสำเร็จอื่นๆ เพิ่มเติม เช่น กลยุทธ์ระดับองค์กร ระดับธุรกิจ และระดับปฏิบัติการ เป็นต้น เพื่อเป็นการค้นหาข้อเท็จจริงให้เกิดการพัฒนาเพื่อความอยู่รอดของธุรกิจในระยะยาว

2. ควรมีการศึกษารายละเอียดในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลเชิงบวกและประสิทธิภาพในธุรกิจของตัวแปร นำมาใช้ในการศึกษารายละเอียดเพื่อค้นหาข้อเท็จจริงต่างๆ และเป็นแนวทางในการดำเนินธุรกิจให้สำเร็จ

3. การศึกษาครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาความสำเร็จของธุรกิจกว้างขึ้น ขยายขอบเขตการศึกษาให้ครอบคลุมพื้นที่ เพื่อหาข้อเปรียบเทียบผลการศึกษา และเป็นการการส่งผลดีต่อธุรกิจในการนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการธุรกิจให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

เอกสารอ้างอิง

คณิตศร อุ่นแสงจันทร์. (2564). คุณลักษณะของผู้ประกอบการและกลยุทธ์ที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารวิชาการสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ. 7.

เซาวลิต ประสิทธิ์. (2561). ปัจจัยภายนอกที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดฉะเชิงเทรา. การค้นคว้าอิสระ. คณะบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ชนพล ก่อฐานะ. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยงกับผลการดำเนินงานแบบสมดุลของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารวิชาการเทคโนโลยีอุตสาหกรรม.

ศักดิ์ดา ศิริภัทรโสภณ. (2563). โรคระบาดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (COVID-19): ผลกระทบต่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยและกลยุทธ์ในการฟื้นฟูกิจการ. วารสารสมาคมนักวิจัย.

- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. 2557. รายงานสถานการณ์วิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2557. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม.
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. 2563. รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2563. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม.
- Frese, Michael. (2000). *Success and Failure of Micro business Owners in Africa : A Psychological Approach*. United States of America : Greenwood Publishing Group.
- Lilischkis, S., (2013). *Policies for High Growth Innovative Enterprises*. Discussion paper for the 2013 ERAC mutual learning seminar on research and innovation policies $\bar{x}$ SESSION III - Brussels.
- OECD. (2009). *PISA 2009 Assessment Framework: Key competencies in reading, mathematics and science*. Paris:OECD.
- Research Evaluation and Analysis Branch. (2013). *High-growth Business in New Zealand*. Discussion paper was prepared by Ministry of Business Innovation and Employment staff and has been peer reviewed both internally and by staff at the New Zealand Productivity Commission.
- Team FME. (2013). *PESTLE Analysis. PESTLE Analysis Strategy Skills*.